แนวทางส่งเสริมการปฏิบัติงานตามหลักสาราณียธรรมของบุคลากร สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลำพูน

GUIDELINE FOR PROMOTION OF PRACTICING SARANIYADHAMMA BY PERSONNEL OF LAMPHUN PROVINCIAL OFFICE OF BUDDHISM

อารีย์ พันธุ์จันทร์
พระครูสมุห์ธนโชติ จิรธมฺโม, โผน นามณี
Aree Phunjan
Thonochot Khuenphet, Pone Namanee
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
Mahamakut Buddhist University Lanna campus
areephunjan@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้นี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติงานตามหลักสาราณียธรรมของบุคลากร 2) เพื่อวิเคราะห์ประโยชน์การปฏิบัติงานตามหลักสาราณียธรรมของบุคลากร 3) เพื่อเสนอแนวทางส่งเสริมการปฏิบัติงานตามหลักสาราณียธรรมของบุคลากร เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีการรวบรวมข้อมุลการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องและการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก จากกกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดโดยเฉพาะเจาะจง จำนวน 15 รูป/คน

ผลการวิจัยพบว่า:

1. บุคลากรมีหลักเกณฑ์การปฏิบัติงาน ยึดระเบียบ/กฎหมายอ้างอิง และปฏิบัติงานอย่างตรงไปตรงมาซึ่งอาจทำให้เกิดความล่าช้า มีความพร้อมในการสนองงานคณะสงฆ์ทั้งด้านการกำหนดนโยบายและมาตรการคุ้มครองพระพุทธศาสนา แต่ยังขาดความคล่องตัวในการปฏิบัติงานนอกสถานที่เกี่ยวกับการดูแล รักษา จัดการวัดร้างและศาสนสมบัติกลางร่วมกับคณะสงฆ์ มีความยินดีเต็มใจบริการตลอดถึงให้ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้มารับบริการ ไม่เรียกรับผลประโยชน์ในงานบริการ ถึงแม้ว่าจะมีผู้ให้บริการคอยเสนอผลประโยชน์ก็ตาม

2. บุคลากรส่วนมากมีความรักความเอื้ออาทรต่อกัน ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จะมีเพียงบางคนที่ไม่ให้ความช่วยเหลืองานของผู้อื่น ทุกคนให้ความร่วมมือในกฎกติกาขององค์กร ทำงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ไม่คดโกง ความเคารพซึ่งกันและกัน ไม่มีความขัดแย้งกันในหมู่คณะ มีความเห็นชอบพ้องกัน

3. แนวทางส่งเสริม สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลำพูน ควรให้รางวัลบุคคลตัวอย่าง/บุคคลต้นแบบในด้านต่าง ๆ ในแต่ละปีอย่างต่อเนื่อง พิจารณาเลื่อนขั้นพิเศษ รวมถึงให้โอกาสด้านการพัฒนาศึกษาดูงานมากกว่าคนอื่น เพื่อสร้างขวัญกำลังใจในการทำงาน สำหรับบุคคลที่เป็นที่รักในหมู่คณะ พูดคุยด้วยความสุภาพอ่อนน้อมถ่อมตน

คำสำคัญ แนวทางการส่งเสริม, หลักสาธารณียธรรม, บุคลากร, สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลำพูน

Abstract

The objectives of this research article are 1) to study the working condition of personnel according to the Saraniyadhamma principles, 2) to analyze the benefits of personnel performance according to the Saraniyadhamma principles, and 3) to propose guidelines for promoting the personnel's performance according to the Saraniyadhamma principles. It is a qualitative research. Study data were collected from relevant documents and data were collected by in-depth interviews. From a specific sample of 15 pictures/person

The results showed that:

1. Personnel have operational guidelines. Adhere to regulations/reference laws. and act honestly which may cause delays They are ready to serve the work of the Sangha in terms of policy formulation and measures to protect Buddhism. but still lacks flexibility in working outside of the locationRegarding the care, maintenance, management of abandoned temples and central religious properties together with the clergy are willing to provide service as well as provide knowledge related to service users Do not claim benefits in service Although there are service providers to offer benefits.

2. Most personnel have love and compassion towards each other. help each other There will only be some people who will not help others in their work. Everyone cooperates in the rules of the organization. Work with honesty, no cheating, mutual respect. There was no conflict among the faculty. have consensus

3. Guidelines to promote Lamphun Provincial Office of Buddhism Rewards should be given to exemplary/role model people in various fields each year on an ongoing basis. consider a special promotion Including providing opportunities for development, study visits more than others. to build morale at work For those who are loved among the group Talk with humble politeness.

Keywords: Guidelines for Promotion, Public Principles, Personnel, Lamphun Provincial Office of Buddhism

บทนำ

สังคมในทุกองค์กรเป็นสังคมแห่งการอยู่ร่วมกัน แต่ละบุคคลมีภูมิครอบครัวที่แตกต่างกันไป การที่ต้องมาอยู่ร่วมกันในองค์กร ทำกิจกรรมร่วมกัน อาศัยพึ่งพาซึ่งกันและกัน โดยที่แต่ละชีวิตต่างต้องการที่จะเสริมสร้างความสุข ความมั่นคง และสร้างความปลอดภัยให้กับตนเองและองค์กรอยู่เสมอ ในแต่ละกลุ่มแต่ละบุคคลต่างก็มีชีวิต มีจิตวิญญาณมีความรู้สึกนึกคิดและมีจุดหมายของชีวิตที่แตกต่างกันออกไป ตามปัจเจกบุคคล ทั้งทางด้านคุณวุฒิ วัยวุฒิ อายุ การศึกษา ครอบครัวภูมิลำเนาที่แตกต่างกันไป ด้วยเหตุนี้เองบางครั้งอาจเกิดปัญหาหรือมีความสับสนวุ่นวายขึ้น บางคนแสดงออกถึงพฤติกรรมจากความคิด บางคนต้องทนฝืนแสดงตนปิดบังความคิดในเบื้องลึก หรือที่เรียกว่าปากหวานก้นเปรี้ยว (ปากกับใจไม่ตรงกัน) อันเนื่องมาจากความแตกต่างทางด้านความคิดของแต่ละคนหรือจากการสื่อสารที่แตกต่างกันไปหรืออาจจากความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนไม่ตรงกันเกี่ยวกับความเสมอภาคหรือความยุติธรรม ซึ่งหากเกิดความเข้าใจที่ไม่ตรงกันขึ้นมาเมื่อใด ความขุ่นข้องหมองใจก็เกิดตามมา และอาจก่อเกิดเป็นปัญหาเล็ก ๆ ที่สะสมก่อเป็นปัญหาในองค์กรขึ้นมาได้ จะด้วยเหตุผลใด ๆ ก็ตาม ผู้บริหารผู้นำหรือหัวหน้างานจะต้องรับรู้และตรึกตรองถึงที่มาของปัญหาและหาทางปรับแก้ไข หรือหากในองค์กรยังไม่เกิดปัญหาดังกล่าวขึ้น หลักการบริหารที่ดีก็จะต้องมีวิธีการป้องกันการเกิดปัญหาดังกล่าว การบริหารความเสี่ยงที่ดี บุคลากรในองค์กรต้องเกี่ยวข้องกับทุกฝ่ายได้ มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ ตรวจสอบ ประเมินความเสี่ยงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับองค์กรอย่างต่อเนื่อง ตลอดถึงมีการวางแผนร่วมกัน ป้องกันและควบคุมสถานการณ์ให้เหมาะสมกับภารกิจ เพื่อลดปัญหาหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยง ที่อาจสร้างความสูญเสียให้กับองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าบริหารความเสี่ยง

สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลำพูน เป็นองค์กรส่วนราชการขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ไม่สังกัดกระทรวง ทบวง กรม ขึ้นตรงกับนายกรัฐมนตรี มีหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาให้มีความเจริญมั่นคง ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาสงฆ์การพัฒนาบุคลากรทางพระพุทธศาสนา ให้มีคุณภาพส่งเสริมสนับสนุนการเผยแผ่พระพุทธศาสนา แก่พุทธศาสนิกชนอย่างทั่วถึง ดูแลรักษา ทำนุบำรุงศาสนา ส่งเสริมวัด ศาสนสถาน ให้เป็นศูนย์กลางแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธีได้อย่างถูกต้อง รวมถึงส่งเสริมสนับสนุนการจัดตั้งพุทธมณฑลประจำจังหวัด

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงทำวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ เพื่อให้การปฏิบัติงานภายในองค์กร เป็นไปด้วยความรัก ความอบอุ่น มีความรักในงานที่รับผิดชอบหรือมีความสุขในการทำงาน ไม่มีความนึกคิดว่าตนเองไม่ได้รับความยุติธรรมที่ได้รับมอบหมายงานมากกว่าคนอื่น สร้างความสามัคคีปรองดอง มีความเอื้ออาทร

โดยอาศัยหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาช่วยจรุงจิตใจของบุคคลากรในองค์กร ในหลักธรรมที่ว่าสาราณียธรรม เพื่อนำมาเป็นแนวทางส่งเสริมการปฏิบัติงานของสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลำพูน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติงานตามหลักสาราณียธรรมของบุคลากร สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลำพูน
2. เพื่อวิเคราะห์ประโยชน์การปฏิบัติงานตามหลักสาราณียธรรมของบุคลากร สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลำพูน
3. เพื่อเสนอแนวทางส่งเสริมการปฏิบัติงานตามหลักสาราณียธรรมของบุคลากร สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลำพูน

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการปฏิบัติงานตามหลักสาราณียธรรมของบุคลากรสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลำพูน โดยศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง (Documentary research) และการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในกรอบของสภาพ ปัญหาและแนวทางส่งเสริม ซึ่งมีรายละเอียดของการวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

จากกลุ่มเป้าหมายได้แก่ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานของสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลำพูน ประกอบด้วย พระสงฆ์ด้านการปกครอง ผู้แทนสำนักศิลปากร เจ้าพนักงานที่ดินสำนักงานที่ดินจังหวัดลำพูน และนักวิชาการศาสนา จำนวน 15 รูป/คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยอาศัยกรอบแนวคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามปัญหาวิจัยวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตการวิจัย การนิยามศัพท์ปฏิบัติการซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเพื่อที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือแบบสัมภาษณ์
2. ร่างเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ เพื่อให้ครอบคลุมและสามารถตอบวัตถุประสงค์ได้ โดยได้แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย

ตอนที่ 2 สภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลำพูน

ตอนที่ 3 การปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลำพูน ตามแนวทางของหลักธรรม “สาราณียธรรม”

ตอนที่ 4 แนวทางส่งเสริมการปฏิบัติงานตามหลักสาราณียธรรมของบุคลากรสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลำพูน

เพื่อให้ครอบคลุม และสามารถตอบวัตถุประสงค์ได้แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์ในการวิจัย จำนวน 3 ท่าน คือ

1. รองศาสตราจารย์ พระมหาวิเศษ ปญฺญาวชิโร ดร. อาจารย์ประจำหลักสูตร สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร.ทรงศักดิ์ พรมดี อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุเทน ลาพิงค์ อาจารย์ประจำหลักสูตร สาขาวิชาพุทธศาสนาและ ปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

เมื่อพิจารณาความสอดคล้องและความครอบคลุมเนื้อหาความกะทัดรัดชัดเจนของคำสัมภาษณ์กับกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ของการวิจัยแล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency) โดยใช้เกณฑ์พิจารณาตัดสิน ดังนี้

1. ค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 แสดงว่าคำสัมภาษณ์วัดตรงตามเนื้อหา

2. ค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.5 แสดงว่า ข้อคำสัมภาษณ์นั้นวัดไม่ตรงตามเนื้อหา

3. ถ้าคำสัมภาษณ์นั้นวัดไม่ตรงตามเนื้อหา ได้ขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ แล้วนำมาแก้ไขให้คำสัมภาษณ์นั้น ๆ มีความสอดคล้องตามเนื้อหา

นำร่างเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ ที่ผู้เชียวชาญตรวจสอบและเสนอแนะไปแก้ไขให้ถูกต้องตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ตั้งไว้ แล้วนำเสนอต่อที่ปรึกษาในการใช้สำนวนภาษา ตลอดจนพิจารณาถึงความเหมาะสมทั่วไปของเครื่องมือแบบสัมภาษณ์โดยให้ครอบคลุมถึงรายละเอียดของเนื้อหา เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง แล้วใช้เก็บข้อมูลผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแนวทางส่งเสริมการปฏิบัติงานตามหลักสาราณียธรรมของบุคลากร สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลำพูน โดยผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ เป็นการเก็บข้อมูลโดยจากกลุ่มเป้าหมายที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแนวทางส่งเสริมการปฏิบัติงานตามหลักสาราณียธรรมของบุคลากร สำนักงานพระพุทธศาสนา จังหวัดลำพูน ในระหว่างเดือน ตุลาคม 2565 ถึง มีนาคม 2566 โดยใช้เครื่องมือแบบสัมภาษณ์เชิงลึกและแบบสังเกต ที่

เกี่ยวกับสภาพ ปัญหาและแนวทางส่งเสริมการปฏิบัติงานตามหลักสาราณียธรรมของบุคลากร สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลำพูน ซึ่งผู้วิจัยได้วางแผนปฏิบัติไว้ดังนี้

1) มีหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมแนบเอกสารที่เป็นเครื่องมือสัมภาษณ์ เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง ไปยังผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้เตรียมตัวและกำหนดเวลาในการให้สัมภาษณ์

2) ผู้วิจัยนำเครื่องมือไปเก็บข้อมูลตามวันและเวลาที่กำหนดไว้ พร้อมเตรียมอุปกรณ์ในการสัมภาษณ์ เช่น เทปบันทึกเสียง สมุดจดบันทึก

เมื่อได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ แล้วทำการถอดเทปบันทึกเสียง แล้วนำมาวิเคราะห์ ประมวลผล ตามกรอบแนวคิดที่กำหนดในการวิจัย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ในกรณีที่ข้อมูลไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัยได้เก็บเพิ่มเติมในภายหลังจากผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มเป้าหมาย

ส่วนการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกตนั้น ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลพร้อมกับการสัมภาษณ์ในการลงพื้นที่ เป็นไปตามกรอบแนวคิดที่กำหนดในการวิจัยและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) เป็นการศึกษาเอกสาร งานวิจัย รายงานการวิจัย หนังสือวิชาการ บทความวิจัย บทความวิชาการ กฎหมาย ระเบียบ ตำรา สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ รวมทั้งการค้นคว้าจากฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์อีเลกทรอนิกส์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก และการสังเกต กับกลุ่มเป้าหมาย แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) โดยเชื่อมโยงให้เห็นความสัมพันธ์ในแง่ต่าง ๆ ตามความเป็นเป็นจริงซึ่งเป็นการวิเคราะห์ออกมาในรูปเชิงพรรณนา

อภิปรายผล

1. สภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร มีหลักเกณฑ์การปฏิบัติงาน โดยมีระเบียบ/กฎหมายอ้างอิงปฏิบัติงานอย่างตรงไปตรงมา มีความพร้อมในการปฏิบัติงาน และให้การส่งเสริมสนับสนุนงานคณะสงฆ์ปฏิบัติงานด้วยความอ่อนน้อม และเต็มใจในการปฏิบัติงาน มีเพียงบางคนที่ปฏิบัติงานเฉพาะในหน้าที่ของตนเอง ไม่รับฝากหรือประสานงานให้กับคนอื่น มีส่วนร่วมในด้านการกำหนดนโยบายและมาตรการด้านการคุ้มครองพระพุทธศาสนา แต่ยังขาดความคล่องตัวในการปฏิบัติงานร่วมกับคณะสงฆ์ในการปฏิบัติงานนอกพื้นที่ ตลอดรวมถึงให้ความสำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนงาน โดยมีการสร้างความเข้าใจสร้างการรับรู้ในระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ให้ความสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการดูแล รักษา จัดการวัดร้างและศาสนสมบัติกลาง โดยยึดกฎหมายระเบียบ ซึ่งอาจทำให้เกิดความล่าช้าเนื่องจากต้องให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ให้ความสำคัญในเรื่องอำนาจที่ได้รับมอบหมายทั้งจากหน่วยงานต้นสังกัด จากมหาเถรสมาคม นโยบาย

รัฐบาล และนโยบายจากจังหวัด แต่ก็มีบางส่วนอ้างอิงจากการถือปฏิบัติสืบต่อ ๆ กันมา ยินดีในบริการไม่เรียกค่าตอบแทนจากผู้มารับบริการ ตลอดถึงให้ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้มารับบริการ

2. วิเคราะห์ประโยชน์จากการปฏิบัติงานตามหลักสาราณียธรรมของบุคลากร ทำให้การงานสนองงานคณะสงฆ์ทั้ง 6 ด้าน เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ตั้งแต่การมีบุคลิกภาพที่ดี มีการแต่งกายที่เหมาะสม มีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือคนอื่น มีความอ่อนน้อมถ่อมตน แสดงความเคารพต่อผู้อื่นที่เหมาะสม ให้บริการด้วยวาจาสุภาพ ไพเราะอ่อนหวาน ทำให้สร้างบรรยากาศการให้บริการที่ดี มีความรักความเอื้ออาทรต่อกัน ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รู้จักแบ่งปัน เสียสละซึ่งกันและกัน ไม่หวงแหนไว้แต่เพียงฝ่ายเดียว ให้ความร่วมมือในกฎกติกาขององค์กร ทำงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ไม่คดโกง ไม่เรียกรับผลประโยชน์ในงานบริการ ถึงแม้ว่าจะมีผู้ให้บริการคอยเสนอผลประโยชน์ก็ตาม ให้ความเคารพซึ่งกันและกัน ไม่มีความขัดแย้งกันในหมู่คณะ เห็นชอบพ้องกัน เคารพความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีความสุขในการลงพื้นที่ปฏิบัติงานร่วมกันสำหรับคนที่ไม่ศึกษาหลักธรรมก็จะไม่ให้ความช่วยเหลืองานของผู้อื่น ไม่รับฝากงานหรือช่วยเหลืองานที่ไม่ใช่หน้าที่ของตน ขาดความเสียสละไม่อุทิศเวลาเพื่อส่วนรวม

3. แนวทางส่งเสริมการปฏิบัติงานตามหลักสาราณียธรรมของบุคลากรสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลำพูน ควรให้สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลำพูน ส่งเสริมและมอบรางวัล-พิจารณาขั้นพิเศษ เพื่อเป็นขวัญและสร้างกำลังใจให้กับบุคคลที่ปฏิบัติงานด้วยวาจาสุภาพอ่อนหวาน เป็นที่รักเป็นที่ศรัทธาของหมู่คณะ เนื่องจากมีความเป็นผู้นำสามารถนำพาความสามัคคีให้เกิดขึ้นในองค์กร โดยยกย่องเชิดชูให้เป็นบุคคลตัวอย่างและส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานโดยให้โอกาสการพัฒนาศึกษาดูงานต่อไป

สำหรับบุคคลที่ไม่ให้ความสำคัญในการปฏิบัติงาน ไม่เสียสละ ไม่เป็นที่พึงปรารถนาขององค์กร เห็นควรส่งเสริมพัฒนามอบหมายงานให้ทำงานเป็นทีมให้มากขึ้น และให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์กรทุกครั้ง รวมถึงสร้างการรับรู้ในเรื่องกฎกติกาขององค์กรเพื่อให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข และเปิดโอกาสให้ปฏิบัติหน้าที่ให้คำแนะนำ(ศาสนพิธี)เป็นประจำ เพื่อกระตุ้นให้เกิดความรับผิดชอบในหน้าที่ให้มากขึ้น

องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

สิ่งที่ผู้วิจัยค้นพบที่ได้จากการวิจัย คือธรรมอันเป็นที่ตั้งแห่งความให้ระลึกถึงกัน ธรรมเป็นเหตุที่ระลึกถึงกันและหลักการอยู่ร่วมกัน อันเป็นหลักธรรมที่นำมาบูรณาการ เพื่อสร้างความสามัคคีของบุคลากรในสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลำพูน ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความสามัคคีบนพื้นฐานของความดี ด้านความสามัคคีบนพื้นฐานความงาม และด้านพื้นฐานบนความจริงอันเป็นแนวทางสร้างความสามัคคีเบื้องต้นของบุคคลกรในสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลำพูน ตามหลักสาราณียธรรม

สรุป

บุคลากรในสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลำพูนมีบุคลิกภาพที่ดี แต่งกายเหมาะสม มีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือคนอื่น ความอ่อนน้อมถ่อมตน แสดงความเคารพต่อผู้อื่นที่เหมาะสม ให้บริการด้วยวาจาสุภาพ ไพเราะอ่อนหวาน ทำให้สร้างบรรยากาศการให้บริการที่ดี มีความรักความเอื้ออาทรต่อกัน ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จะมีเพียงบางคนที่ไม่ให้ความช่วยเหลืองานของผู้อื่น มีความรักสามัคคีรู้จักแบ่งปัน เสียสละซึ่งกันและกัน ไม่หวงแหนไว้แต่เพียงฝ่ายเดียว ให้ความร่วมมือในกฎกติกาขององค์กร ทำงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ไม่คดโกง ไม่เรียกรับผลประโยชน์ในงานบริการ ถึงแม้ว่าจะมีผู้ให้บริการคอยเสนอผลประโยชน์ก็ตาม ให้ความเคารพซึ่งกันและกัน ไม่มีความขัดแย้งกันในหมู่คณะ เห็นชอบพ้องกัน เคารพความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีความสุขในการลงพื้นที่ปฏิบัติงานร่วมกัน

อันเป็นแนวทางส่งเสริมการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลำพูน ตามหลักสาราณียธรรม ควรให้สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลำพูน ส่งเสริมและมอบรางวัลเพื่อเป็นขวัญและสร้างกำลังใจให้กับบุคคลที่ปฏิบัติงานด้วยวาจาสุภาพอ่อนหวาน เป็นที่รัก เป็นที่ศรัทธาของหมู่คณะ เนื่องจากมีความเป็นผู้นำสามารถนำพาความสามัคคีให้เกิดขึ้นในองค์กร โดยยกย่องเชิดชูให้เป็นบุคคลตัวอย่างและส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานต่อไป

บรรณานุกรม

ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554, พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน, 2556

คณะกรรมการจัดการความเสี่ยงของ สวทช., คู่มือบริหารความเสี่ยงของ สวทช., กรุงเทพฯ : สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ, 2563

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, กฎกระทรวงว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการ พ.ศ.2557, ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 131 ตอนที่ 81

พระมหาสุริยะ มทฺทโว และคณะ. การประยุกต์หลักสาราณียธรรมเพื่อส่งเสริมความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรเทศบาลในจังหวัดนครราชสีมา. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์, 10(2), 263-266, 2564

นพพงษ์ บุญจิตราดุล. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : บพิธการพิมพ์, 2551.

นพดล บงกชกาญจน์น วารสาร "ศึกษาศาสตร์" คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ปีที่ 6 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2561

ทรงศักดิ์ พรมดี และคณะ. รูปแบบการประยุกต์หลักสาราณียธรรม เพื่อการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม บ้าน วัด โรงเรียน (บวร) ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนวัดศรีสุพรรณ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. วารสารบัณฑิตศาสน์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 18(1), 42-43, 2563.